

Изготвил:

Даниела Тодорова-ЗДУД

и председател на Координационния съвет

Утвърдил Директор:

Ст.Георгиев/

ПЛАН

НА УЧИЛИЩНИЯ КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО И ТОРМОЗА

I. ЦЕЛИ:

Формиране у децата на нагласи и социални умения, недопускащи насилие; уважение към различията и решаване на конфликти.

II. ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ИНТЕРВЕНЦИЯ

1. На ниво клас /класна стая/:

- групова работа;
- дискусии;
- решаване на казуси;
- споделяне на опит;

Различните форми от дейности да се прилагат в часа на класа, часове по задължителна подготовка и извънкласна и извънучилищна дейност.

Дейности на ниво училище:

- обобщаване на всички предложения за правила на поведение и ценности, направени от класовете и формулиране на общоучилищни ценности и правила, които да бъдат част от училищната политика;
- договаряне на единен механизъм, включително разписани ясни отговорности, за реагиране при всяка проява на тормоз и насилие;
- разработване на предложения за промени в Правилника за дейността на училището и обсъждането им с училищната общност;
- приемане на съгласуваните промени;
- прилагане на програми за развитие на личните и социалните умения на децата;
- подобряване на системата от дежурства с оглед обхващане на местата, в които на етапа на оценка е установено, че се извършва тормоза;
- подобряване на системата за съобщаване на случаи на тормоз (въвеждане на нови форми и канали, гарантиране на конфиденциалността);
- включване на експерти, родителите и самите ученици в процеса на създаване и реализирането на всички интервенции;
- използване на подхода за работа с връстници (peer education), които трябва да станат естествените помощници при реализирането на всички видове интервенции както по отношение на децата, които са обект на тормоз, така и по отношение на децата, които упражняват насилие;

- повишаване квалификацията на учителите за работа с програмите, включително реализиране на специализирани тренинги за определени категории от работещите в училище за справяне с критични ситуации и други;
- ясно разпределение на конкретни отговорности на всички възрастни в училището, вкл. дежурства на определени места;
- разработване на стъпки за привличане на родителите;
- разработване на процедури и механизми за осигуряване на непрекъснато съгласуване на интересите и потребностите на отделните групи, съставляващи училищната общност;
- осигуряване на реални партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти;
- насочване към основни здравни и социални услуги за децата и семействата.

Дейности с родители.

Родителското съдействие може да има различни измерения като:

- родители - специалисти от областта на помагачите професии (психолози, социални работници, лекари, свещеници) или други професии, които могат да бъдат полезни, включително журналисти, спортисти, драматурзи, композитори, музиканти, художници, режисьори и други, с чиято помощ могат да реализират ценни училищни инициативи и други;
- родители, които могат да се включат в групи за придружаване на определени групи деца по пътя от дома до училището;
- родители, които могат да станат посредници между училището и родителите или други организации и институции;
- родители, които могат да осигуряват ресурси - в натура, услуги или пари, за изпълнение на училищните дейности.

III. ПРАВИЛА ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ВСИЧКИ СЛУЖИТЕЛИ ПО ТЕМАТА.

Интервенции в ситуации на тормоз

Ниво на тормоз	Отговор на училището
I ниво- нарушаване на правилата	Прекратяване – изтъкване на нарушеното правило – налагане на съответната последица
II ниво-Повтаряне на едни и същи нарушения на правилата	Протокол за тормоз – възстановяване на щетата, преценява се дали е необходимо да се разговаря с родителите
III ниво- системна злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето-жертва, така и на детето-извършител.	Насочване към местната комисия за БППМН и полицията, ОЗД и община по силата на координационния механизъм; Протокол за тормоз – среща с родителите – възстановяване на щетата – включване на учениците в допълнителни програми

Прекратяване на ситуацията на тормоз

Задължение на всеки учител е да регистрира случая на тормоз в Единния регистър за тормоз, който се намира в канцеларията на директора.

Задължение на всеки учител е да се намеси, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

- В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно.

- Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и детето, което е потърпевшо, особено в присъствието на насилника и други деца, защото това може да урони неговото достойнство;

- Честа спонтанната реакция на възрастните е заставането на страната на „жертвата“ и наказване на „насилника“. Ключово при интервенцията на възрастните е приемането на разбирането, че детето, обект на тормоз, не се нуждае от състрадание, а детето, извършител на тормоз, не се нуждае от наказание, особено което го унижава, а от състрадание, за да може то да развие това чувство към другите. Защото липсата на състрадателност е една от основните причини, поради която се упражнява тормоз.

3. Реакции спрямо детето, което е упражнило тормоз:

- Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата или да се наложи друга предварително съгласувана мярка;

- Когато се прилага подходът за възстановяване на щетата е необходимо задължително да се уведоми класният ръководител;

- Подходът за възстановяване на щетата често се прилага в училище като логическо последствие от отклоняващото се поведение, свързано с рушене на материалната база. Той се основава на принципа, че „всяка щета, нанесена на друг, трябва да бъде възстановена“ и включва съответните действия в тази насока. Същият подход успешно може да се прилага и когато се касае за нематериални щети. Важно е преди да се прилага подходът да бъде предварително съгласуван с цялата училищна общност, включително и с децата, и да бъде част от политиката на училището.

4. Реакции спрямо дете, което е обект на тормоз

Работата с деца, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- Важно е класният ръководител да поговори с детето, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се касае за ситуация, за която е научил случайно) и да разбере какво точно се е случило. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени;

- Погрешно е открито и публично пред другите деца да се оказва подкрепа на потърпевщото дете, защото това допълнително ще урони достойнството на детето пред неговите връстници;

- При този първи разговор е важно да се предложи на детето подкрепа, като се остави то само да определи какво точно ще му помогне да се почувства сигурно;

Необходимо е да се подчертае поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;

- Детето трябва да почувства доверие и сигурност за споделяне, което е особено важно, ако насилието се повтори. Може да му се предложи да поговори с училищния психолог;

- Никога не трябва да се предлага среща между дете, жертва на насилие и неговия мъчител с цел да се помирят и да се разберат. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последствия;

- Наблюдавайте детето в следващите дни, за да се уверите как се чувства и при необходимост отново разговаряйте с него.

5. Реакции, спрямо наблюдателите:

- Да се работи с наблюдателите на това ниво, не само на нивото на превенцията, а с групата след ситуация на тормоз;

- Не се отстраняват наблюдателите, когато се прекратява или управлява ситуация на тормоз като всички, които са били там да видят какво се прави съгласно правилата на училището;

- Изтъкват се тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдещето;

- Убеждение за отговори на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая.

- Насърчение за грижа спрямо тормозеното дете.

6. Училищна система за насочване към други служби.

- да се регистрира всяка ситуация на тормоз в училище от учителя, който я е наблюдавал;

- да се потърси съдействието на социалните работници от отдела „Закрила на детето” към Дирекция „Социално подпомагане”; МКБППМН; РДВР

7. Включване на родителите .

- Във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията;

- В разговора е важно да се акцентира върху необходимостта родителите да не критикуват другото дете, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна;

- Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и negliжирането на другото дете от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;

- Разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място, в партньорски взаимоотношения, като се предостави отворено пространство за споделяне на техните опасения и гледни точки;

- От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат